

Ligesom i de tidligere lovforslag er ekspropriationsadgangen foreslået knyttet til en iværksat planlægning og ikke til tilstedeværelsen af en endelig vedtaget eller godkendt plan for byudviklingen. Dette skyldes for det første, at en kommunalbestyrelse ifølge kommuneplanlovens § 15, stk. 1, ikke kan tilvejebringe en kommuneplan, førend kommunen er omfattet af en godkendt regionplan, der vil indeholde retningslinjer for bl. a. fordelingen af den samlede byvækst på de enkelte dele af regionen. Der vil gå endnu nogle år, før sådanne planer foreligger overalt i landet. Endvidere gør kravet om en rulende planlægning vedrørende både region- og kommuneplanlægningen det ønskeligt, at ekspropriationsadgangen ikke knyttes til en endeligt tilvejebragt plan, men kan udnyttes allerede under planens tilblivelse.

Lovforslaget vil ikke medføre nogen forøgelse af administrationen i miljøministeriet, der ikke kan holdes inden for de gældende rammer, og vil heller ikke i øvrigt indebære økonomiske konsekvenser for staten.

Lovforslaget pålægger ikke kommunerne byrder. Om den foreslåede ekspropriationsadgang skal udnyttes, afgøres af den enkelte kommunalbestyrelse. I givet fald må kommunens administrative indsats og udredelse af ekspropriationserstatninger antages at ækvivalere det arbejde og den udgift, der ville være nødvendig ved ejendommens erhvervelse i fri handel. Det skal dog bemærkes, at en erstatning for ekspropriation skal udredes ved kontant betaling. Den foreslåede medvirken af regionplanmyndigheden i en overgangsperiode må betragtes som en integreret del af regionplanlægningen og vil næppe være målelig.

Lovforslaget har været drøftet med de kommunale organisationer og justitsministeriet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Den planlægning, der kan danne grundlag for en ekspropriation, vil på længere sigt være kommuneplanlægningen efter kommuneplanlovens kapitel 2 og regionplanlægningen efter lands- og regionplanloven og hovedstadsregionplanloven. I en overgangsperiode kan også den planlægning, der udføres eller er udført på grundlag af den hidtidige lovgivning, f. eks. ved dispositionsplaner og byudviklingsplaner, være grundlag for en ekspropriation.

Bestemmelsen i stk. 2 skyldes hensynet til at undgå risiko for, at den igangværende regionplanlægning skal blive faktisk præjudiceret ved en anvendelse af loven. Efter gennemførelsen af kommu-

neplanloven er der derimod ikke behov for at betinge en kommunalbestyrelses ekspropriation af et areal i landzone af, at der foreligger samtykke hertil fra amtsrådet/hovedstadsrådet, således som det var foreslået i de tidligere lovforslag. Den overordnede styring af byvækstens fordeling vil fremtidig give sig udtryk i regionplanerne, som kommunerne er forpligtet til at respektere, jfr. lands- og regionplanlovens § 15, hovedstadsregionplanlovens § 10 og kommuneplanlovens § 2, stk. 2, og § 13.

Til § 2.

Bestemmelsen svarer til § 25, stk. 1, i ekspropriationsproceesloven, § 44, stk. 1, i lov om offentlige veje og § 34, stk. 2, i kommuneplanloven.

Til § 3.

Ved bestemmelsen gøres reglerne om ekspropriationsproceduren i lov om offentlige veje anvendelige også på ekspropriationer efter § 1.

Dette indebærer, at kommunalbestyrelsen, før den træffer beslutning om ekspropriation, skal afholde en åstedsforretning efter forudgående offentliggørelse af en arealfortegnelse med ekspropriationsplan og efter individuel indvarsling af de ejere og brugere, der vil blive berørt af ekspropriationen. Ved åstedsforretningen skal der redegøres for den påtænkte ekspropriation og dens nærmere omfang, og enhver, der direkte eller indirekte berøres af ekspropriationen, har adgang til under åstedsforretningen og i de følgende 3 uger at fremkomme med indsigelser. Først derefter kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om ekspropriation.

Disse procedureregler, der er givet med henblik på vejekspropriationer, kan utvivlsomt forenkles betydeligt, når det drejer sig om ekspropriation efter § 1, der typisk vil omfatte en hel ejendom og først komme på tale efter forgæves forsøg på at erhverve ejendommen i fri handel. Når de alligevel foreslås anvendt også ved ekspropriationer efter § 1, skyldes det hensynet til ikke at belaste de kommunale administrationer med forskellige procedureregler afhængige af ekspropriationens lovhjemmel, jfr. også kommuneplanlovens § 34, stk. 3.

Til § 4.

Stk. 1 svarer til kommuneplanlovens § 34, stk. 4, med den ændring, at klagemyndigheden er foreslået at skulle være den planstyrelse, for hvis oprettelse pr. 1. november 1975 folketingets finansudvalg nu har tilvejebragt de bevillingsmæssige forudsætninger, jfr. aktstykke nr. 422/75. Endvidere er det foreslået, at en rettidig klage altid skal have opsættende virkning.